

Het blijft individueel maatwerk

Terugblik op de BVOR Demodagen in Goor

Ondanks alle verhalen over nieuwe mogelijkheden van biomassa ziet de BVOR voorlopig nog geen grote verschuivingen in die richting. Compost wordt steeds belangrijker terwijl de vraag naar biomassa stabiliseert. In alle gevallen stellen afnemers steeds hogere eisen aan het eindproduct als het gaat om fractie en reinheid. Het blijft maatwerk, waarbij elke ondernemer zijn eigen route kiest. De ene machine die alles kan voor elk bedrijf is er niet en dus blijft er een grote range machines beschikbaar.

Deze horizontale shredder, een Morbark 3400 XT Wood Hog, mocht het bal openen. Het is een machine die past in het totaalbeeld. Goud van oud als concept en machine, maar wel de doorontwikkelde laatste versie met het Morbark Integrated Control System (MICS) en met een snelwisselsysteem van shredder naar versnipperaar. Voor de ondernemers is het toch een feestje als je de verschillende machines, zoals langzaamdraaiers, sneldraaiers, omzetters en zeven, zo naast elkaar ziet draaien. Je ziet de bezoekers met name heel gericht naar het eindproduct kijken: mooi op maat, niet te veel lange delen, geen verontreinigingen en niet te veel stof. Natuurlijk wordt er daarbij ook capaciteit gevraagd. De Morbark stond niet op

zich. Je zag duidelijk dat de leveranciers heel gericht hun machines kozen om te scoren. Dat varieerde van primeurs tot de meest actuele machines met de laatste snufjes om het verschil te maken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het nieuwe instapmodel van Doppstadt, de compacte AK 310-snel draaier, het kersverse importeurschap van de Neuenhauser-lijn bij Stoevelaar Recycling, de nieuwe enkelassige langzaamdraaiers van onder meer Pronar en Teuton, de nieuwe naam Axsel voor de Dutch Dragon-chippers, de imposante Terex Ecotec 630 TBG-high-speed-shredder die voor het eerst in Nederland was en de getrokken Menart SP 60-omzetmachine voor cumelabedrijven die hem op locatie inzetten.

Er worden steeds hogere eisen gesteld aan het eindproduct, dat uniform en schoon moet zijn voor zowel compost als biomassacentrales.

Sterkere vraag

Arjen Brinkmann, directeur van de BVOR, geeft aan dat hij een sterkere vraag ziet naar kwaliteitscompost. Die wordt aangewakkerd door de duurzame kringloop en het sterk groeiende besef onder beleidsmakers en agrariërs naar meer zorg voor een goede, duurzame bodemkwaliteit. "Het afgelopen droge jaar heeft dit besef doen groeien, omdat agrariërs werden geconfronteerd met de gevolgen van minder humus in de bodem en verschillen waarnamen in percelen met verschillende gehalten aan organische stof", vertelt Brinkmann. Dat stelt steeds hogere eisen aan het verwijderen van verontreinigingen en het op maat leveren van het gewenste eindresultaat. Een blijvende, grote vraag naar biomassa voor centrales en kachels is wat Brinkmann ook voorziet. "Hoewel je vanuit de CO2-reductie verwacht dat de markt op termijn mogelijk zal verschuiven naar alternatieve energiebronnen, zoals wind- en zonne-energie, worden er nog steeds biomassacentrales bijgebouwd en dus blijft de vraag voor dit segment onveranderd groot."

Een verwachte switch naar grondstoffen voor biobased producten, bijvoorbeeld vezels en verpakkingsmateriaal, wordt volgens hem in de media wel veel genoemd, maar hij ziet die markt in de praktijk nog gering blijven, omdat dergelijke initiatieven nog veel in het onderzoeks-, projectmatige of laboratoriumstadium zitten. "Op langere termijn kan het een boost geven, maar voorlopig zitten de verdienmodellen nog in het maken van compost en biomassa voor centrales en vanuit sloophout ook grondstoffen voor de spaanplaatindustrie", aldus Brinkmann. Daarbij spelen CO2-voetprint en geluid volgens hem natuurlijk ook een rol, maar afgaande op reacties van leveranciers is dat minder sterk dan bijvoorbeeld in de GWW. Dat komt mede doordat de bedrijven vaak op een eigen locatie werken. De wensen en eisen spitsen zich toe op de laatste generatie Stage IV- of Stage V-dieselmotoren en geluidsreductie om binnen de gestelde vergunnings-eisen te blijven. Brinkmann geeft aan dat ondernemers zich vooral richten op het kostenplaatje van de machine. "Het zijn vrijwel altijd kapitaalintensieve investeringen met een flink kostenplaatje in afschrijving, onderhoud en brandstofverbruik, waarbij de ondernemer de tijd neemt zich goed te oriënteren."

Naar elkaar toe

In dit kader is het logisch dat de BVOR Demodagen geen grote veranderingen te zien gaven in soorten machines. De BVOR stelt wel dat de fabrikanten flinke stappen hebben gemaakt door zuiniger en schonere Stage IV- en Stage V-motoren te monteren. Deze hebben een lagere CO2-uitstoot en zijn voor een deel leverbaar met hybride en batterij-elektrische aandrijving of kunnen direct aan het net worden gekoppeld. Deze machines zijn ook geluidsvriendelijker en hebben lagere onderhoudskosten en minder slijtage dan

Een opvallende innovatie is deze Doppstadt Inventhor 9-langzaamdraaier met af-fabriek opgebouwde HS 814-sterrenzeef om met behoud van een grote capaciteit in één keer op maat eindproduct te realiseren.

Voor het eerst in Nederland en na de BVOR Demodagen als demomachine inzetbaar was deze Pronar MRW 1300, een enkelassige langzaamdraaier met een drie meter lange as. Binnenkort is hij desgewenst leverbaar met meerdere opties voor beitels, tegenkammen en korven.

De McCloskey R155-schudzeef was een opvallende machine op de demo. Pon wild laten zien dat deze schudzeef ook in het groen goede prestaties kan laten zien. De R155 is uitgerust met een 4,88 meter topdek en een 4,58 meter onderdek.

Hencon Forestry benutte de BVOR Demodagen om de naamswijziging van Dutch Dragon in Axsel te laten zien. Tegelijkertijd met de nieuwe naam krijgen de bosbouwmachines een nieuwe kleurstelling en typeaanduiding. Technisch zijn het de bekende Dutch Dragons

Van Bommel toonde deze enkelassige Eggersmann Teuton 55-langzaamdraaier met een tegenkam met negentien V-vormige snijkammen die op tien verschillende posities ten opzichte van de rotor kunnen worden gezet. In combinatie met het toerental en de zeefkorf is de machine geschikt voor verschillende soorten materialen.

Een machine voor de cumelaondernemer die kleinere eenheden (eventueel op locatie) omzet, is deze getrokken Menart SP 60. Die is met 2,70 meter tunnelbreedte en 2,20 meter hoogte de grootste getrokken versie.

voorheen. Bij de snel draaiende verkleiningsmachines ziet de organisatie duidelijk een trend naar multitasking: groenmateriaal verkleinen en chippen door de machine om te bouwen met een chip-messenrotor met een lager rotortoerental. De langzaam draaiende verkleiningsmachines maken steeds betere en fijnere (eind)producten. Afgaande op wat we zagen en de geluiden van bezoekers en leveranciers betreft dat vooral de langzaamdraaiers met een enkele as. Deze zijn daarvoor voorzien van extra werktuigen en/of verwisselbare zeefkorven en tegenkammen. In zijn algemeenheid wint de enkelassige langzaamdraaier het in compost steeds meer van de langzaamdraaiers met dubbele as, omdat ze volgens een aantal woordvoerders een constanter en fijner eindproduct maken in combinatie met een hoge capaciteit en een constante(re) materiaalstroom. In zijn algemeenheid geldt voor de langzaamdraaiers het argument dat er groter materiaal in kan (stobben) ten opzichte van de meeste sneldraaiers. De langzaamdraaiers behouden zo markt, zeker voor bedrijven die de machines breder inzetten in andere producten en onder andere in met metaal verontreinigd sloophout. Dat verklaart ook waarom we hier ook veel vernieuwingen zagen.

Zeven blijft een issue, omdat de verkleiningsmachines niet in één keer het gewenste eindproduct kunnen produceren. In de compost is met name de sterrenzeef populair, omdat deze goed zeeft en in verhouding tot de grootte een grote capaciteit heeft. De trommelzeef blijft echter ook hier voor het fijne afzeven en de schijven en schudzeven proberen ook hun deel mee te pakken. Zo zagen we ook hier een breed aanbod machines met allemaal zo hun eigen argumenten. Er was letterlijk genoeg stof om over na te praten.

Gerichte keuzes

De BVOR ziet de Demodagen vooral als netwerkdagen, waar de ondernemers de kans hebben de verschillende machines en systemen vrijblijvend naast elkaar te bekijken en te zien draaien en vooral om met elkaar en met diverse vertegenwoordigers over de marktontwikkelingen, machines en ervaringen bij te praten. Vooral dat laatste is de reden dat ook deze editie met rond de 1200 serieuze vakbezoekers en 44 draaiende machines wederom goed werd bezocht. Zo werd BVOR weer bevestigd in de keuze voor deze formule: in de praktijk op locatie bij een BVOR-lidbedrijf draaien in combinatie met een netwerkbeurs. Het is en blijft een momentopname, maar bezoekers zien dan vanuit hun eigen ervaring genoeg om de vertaalslag naar de eigen bedrijfssituatie te maken. We hebben er nog enkele foto's van de Demodagen voor u uitgepikt. Op naar de volgende editie.

TEKST & FOTO'S: Gert Vreemann